

وزیر امور خارجه صریحاً علیه برخی ساده‌سازی‌های اصلاح‌طلبان رادیکال در خصوص دولت ترامپ موضع گرفت

علیه کانسبان ترس

دموکرات‌ها نگران استفاده ترامپ از نیروهای مسلح در سیاست داخلی اند

ترامپ گشتاپو می خواهد نه ارتش!

در پیچ نزار سیاسی مسئله دو تابعیتی ها

به جای برخورد علمی، مبتنی بر تقابل سیاسی تصمیم می‌گیرند

با مسئولانی که فرزندان دو تابعیتی دارند

مجلس و دولت در مورد مواججه

«فرهنگستان» موسیقی‌های پرمخاطب ۲ ماه اخیر را بررسی می‌کند؛ چاووشی اول است و...

مردی که شنیده شد

هفت اکتبر در چه بستر تاریخی و اخلاقی ای رخ داد؟

یادداشت
جواد حدیدی
عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد و مترجم آثار تامس نیگل

ایران پایه، یکی از مهم‌ترین محققان حوزه مسائل فلسطین و رژیم صهیونیستی، در کتاب «تاریخچه‌ای بسیار کوتاه از درگیری اسرائیل و فلسطین» که همین چند ماه پیش در ۲۰۲۴ منتشر شده است در فصل پایانی کتاب «هفت اکتبر» رتحلیل می‌کند. عنوان فصل ۱۵ کتاب «بستر تاریخی و اخلاقی ۷ اکتبر ۲۰۲۳» است.

۱- مقدمه

در تاریخ ۷ اکتبر ۲۰۲۳، درگیری رژیم صهیونیستی و فلسطین به طرز فاجعه‌باری شدت یافت و فصل جدیدی در این درگیری رقم خورد که ریشه‌های آن به بیش از یک قرن قبل بازمی‌گردد. پایه، این فصل را با نقل قولی از آنتونیو گوتش، دبیرکل سازمان ملل آغاز می‌کند که در واکنش به این رویداد، با احتیاط، نظری درباره اشغال طولانی مدت اسرائیل بیان کرد. این انتقاد ملایم نیز حتی واکنش شدید اسرائیل را برانگیخت و نشان‌دهنده عمق قطب‌بندی در هر بحثی درباره حقوق فلسطینیان با نقد سیاست‌های اسرائیل بود.

۲- واکنش اسرائیل و تاکتیک‌های سانسور

پایه، واکنش شدید اسرائیل به اظهارات گوتش را به حمایت از حماس و توجیه خشونت تفسیر می‌کند. مقامات اسرائیلی خواستار استعفا یا او شدن و انتقاد او را فاقد اخلاق دانستند. او معتقد است، اسرائیل به طور فزاینده‌ای به دنبال خاموش کردن مخالفان یا انتقاد از سیاست‌هایش است، به ویژه با برچسب زدن این انتقادات به عنوان ضدیهود یا گسترش تعریف ضدیهودیت که شامل مخالفت با سیاست‌های اسرائیل می‌شود، اسرائیل تلاش می‌کند از نظرات بین‌المللی بر اقدامات خود جلوگیری کند. این تاکتیک نه تنها تمرکز را از بحث‌های مربوط به اشغال و سیاست‌های اسرائیل می‌کند، بلکه هرگونه مقاومت فلسطینی را بی‌اعتبار کرده و آن را به عنوان خصومتی غیرقابل فهم و نامعقول و نه پاسخی به دهه‌ها اشغال، معرفی می‌کند.

۳- نقش تاریخ در شکل‌دهی به درک خشونت

پایه، اظهار می‌دارد اسرائیل ترجیح می‌دهد جهان، خشونت فلسطینی‌ها را به عنوان اعمالی جداگانه و عاری از بستر تاریخی ببیند. با نادیده گرفتن یا فراموش کردن ریشه‌های تاریخی نارضایتی‌های فلسطینیان مانند آوارگی گسترده و اشغال مداوم، این اعمال می‌توانند به عنوان غیرمنطقی و بدخواهانه تلقی شوند. او استدلال می‌کند این روایت به صورت استراتژیک به نفع اسرائیل است، زیرا چک سفید اخلاقی و استراتژیکی به اسرائیل می‌دهد تا سیاست‌های شدیدی را علیه فلسطینیان اجرا کند که ممکن است در غیر این صورت محکومیت جهانی را به دنبال داشته باشد.

۴- پیامدهای ۷ اکتبر: غرور و واکنش‌های بین‌المللی

حمله ۷ اکتبر بهانه‌ای شدیدی برای اقدامات شدید اسرائیل در غزه که پایه آن را در آستانه نسل‌کشی توصیف می‌کند. این واکنش همچنین به ایالات متحده توجیهی برای تأیید مجدد نفوذ خود در خاورمیانه و برای کشورهای اروپایی فرصتی برای اعمال تدابیر امنیتی جدید مشابه، جنگ علیه توروریسم داد. پایه به اقدامات سرکوبگرانه در اروپا اشاره می‌کند، مانند ممنوعیت سرودهای غیرانگلیسی در اعتراضات برلین و دستگیری بازماندگان هولوکاست در تظاهرات‌های حامی فلسطین در ایالات متحده. او این واکنش‌ها را نشانه سرکوب گسترده تر هرگونه ابراز همبستگی با فلسطینیان به بهانه امنیت ملی می‌داند.

۵- سال ۱۹۴۸: نقطه عطف تاریخی

از نظر پایه، فهم سال ۱۹۴۸ نیازمند یادآوری سال ۱۹۴۸، یعنی سال تکیت است. در این دوره، صدها هزار فلسطینی به زور آواره شدند و بسیاری از آن‌ها در نوار غزه مستقر شدند که پایه آن را به عنوان «محلی برای نگهداری» پناهندگان فلسطینی توصیف می‌کند. نوار غزه که تنها ۲ درصد از فلسطین تاریخی را تشکیل می‌دهد، اکنون نسل‌هایی از پناهندگان را در خود جای داده است که میراث آوارگی و اسارت را به ارث برده‌اند و تأثیرات طولانی مدت اخراج‌های اولیه و تلاش‌های پاکسازی قومی را برجسته می‌کند.

۶- اشغال و واقعیت روزمره فلسطینیان از سال ۱۹۶۷ تا کنون

از زمان اشغال کرانه باختری و غزه توسط اسرائیل در سال ۱۹۶۷، فلسطینیان تحت کنترل نظامی شدید زندگی کرده‌اند. بازداشت‌های بدون محاکمه، تخریب منازل، مصادره زمین‌ها و آزارهای منظم به امری عادی تبدیل شده است. زمانی که فلسطینی‌ها در تلاش برای مقاومت در برابر اشغالگری بودند، این واقعیت باعث چندین قیام-انتفاضه-شد. با این حال، ناکامی‌های انتفاضه‌های اولیه که تحت رهبری سکولار انجام شده بودند، به تدریج حمایت‌ها را به سمت گروه‌های اسلام‌گرا مانند حماس سوق داد. به ویژه در شرایطی که نسل‌های جوان تر تنها با اشغال و خشونت بزرگ شده بودند. این تغییر هم نشان‌دهنده ناامیدی است و هم پاسخی به شکست جامعه بین‌المللی در مداخله مؤثر.

۷- نمادگرایی مسجد الاقصی و بُعد مذهبی

پایه، یادآوری می‌کند در دوران پس از سال ۲۰۰۰، اقدامات پیرامون مسجد الاقصی، سومین مکان مقدس اسلام، نارضایتی فلسطینی‌ها را تشدید کرده است. حملات مکرر نیروهای امنیتی اسرائیل به عنوان هتک حرمت تلقی شده و بُعد مذهبی درگیری را عمیق‌تر کرده است. برای مسیحیان فلسطینی نیز بی‌اعتنایی مشابه به اماکن مقدس موجب خشم و رنجش شده که پیچیده‌تر شدن روابط بین‌الدیان و اتحاد جمعیت متنوع فلسطینی تحت پرچم مقاومت را سبب شده است.

۸- بحران جمعیتی و انسانی در غزه

جمعیت غزه بسیار جوان است، به طوری که تقریباً نیمی از آن‌ها زیر ۱۱ سال دارند و در محاصره، بعبیان و فقر اقتصادی مداوم بزرگ شده‌اند، برای این جوانان فلسطینی، تروما و محرومیتی که در ۱۷ سال گذشته تجربه کرده‌اند، نسلی را شکل داده است که چشم‌انداز کمی برای صلح یا عادی‌سازی دارد. پایه، استدلال می‌کند کسانی که در حمله ۷ اکتبر شرکت داشتند، عمدتاً افرادی بودند که در میان خشونت بزرگ شده و در واقع «زبان خشونت» را از بسم‌هایی آموخته‌اند که اطرافشان فرود آمده بود. این زمینه برای درک اقدامات آن‌ها مهم است، نه به عنوان توجیه، بلکه به عنوان یادآوری از هزینه روانی درگیری طولانی مدت.

۹- تأملات اخلاقی و انسانی پایه

پایه، با تأمل بر بستر اخلاقی ۷ اکتبر، خوانندگان را به درک مقاومت فلسطینیان به عنوان مبارزه ضد استعمار بنیادی علیه قدرتی مستعمره‌نشین دعوت می‌کند. او از جامعه بین‌المللی می‌خواهد این زمینه را در نظر بگیرد و مقاومت فلسطینیان را به سادگی به عنوان توروریسم نبیند. او معتقد است بدون درک عمیق از نارضایتی‌های تاریخی و حق فلسطینیان برای مقاومت در برابر اشغال، چرخه خشونت بی‌پایان ادامه خواهد یافت.

۱۰- نتیجه‌گیری

دیدگاه پایه در فصل ۱۵ به صورت تأمل‌برانگیزی هشدار می‌دهد که رویدادهای اخیر انمی توان بدون اهمیت تاریخی درک کرد. او خوانندگان را تشویق می‌کند مقاومت فلسطینیان را از منظر خداستعماری ببینند و بار مسئولیت صلح را بر شناخت حقوق فلسطینیان و از بین بردن ساختارهای استعماری قرار دهند که جزا راه مقاومت به دست نخواهد آمد.

«فرهنگستان» جزئیات قراردادها و تفاهم‌نامه‌های پژوهشی دانشگاه آزاد در ۶ ماه اخیر را بررسی می‌کند

۱۲ مسیر برای رسیدن به شاه‌راه پژوهشی

«فرهنگستان» وضعیت اطلاع‌رسانی پیرامون عملکرد هیئت‌انماهای ۲۱ دانشگاه را بررسی کرد

۱۰ سرنوشت آخرین مصوبات ۱۰ دانشگاه در هاله‌ای از ابهام!

«فرهنگستان» هزینه و درآمد تولیدات ۳ سال اخیر را بررسی می‌کند

حساب کتاب فارابی جور است؟